

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.
D: RAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.
TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Naši zavezniki.

Ko je bil podpisan v Rimu italijansko-madžarski pakt, so fašisti in vsi neprijatelji našega naroda zadovoljno vzkliznili: Izolacija Jugoslavije je dovršena, sovražni obroč koli Jugoslavije skovan! In če pogledamo resnici v oči, potem moramo priznati, da ni bil triumf fašistov brez vse podlage. Toda tudi ne tako upravičen, kakor so vsi fašisti mislili. Res je obdana Jugoslavija danes od samih nasprotnikov, toda treba te nasprotnike malo po bližje pogledati in potem ni za nas slika nič več tako grozna.

Proti nam je oficijska Italija, proti nam je oficijska Madžarska, proti nam je oficijska Bolgarska, proti nam je oficijska Rumunija in končno je prišel še plačani Ahmed beg, da je tudi oficijsko Albanijo privedel v nam sovražen tabo.

Mnogo bolj pravilno pa bi mogli tudi reči: proti nam je Mussolini, proti nam je Horthy, proti nam je Ljapčev, proti nam sta Averescu in Bratianu in proti nam je Ahmed beg, skratka, vsi reacionarji okoli nas so se našli v sovraštvo proti nam.

In ni slučaj, da je edin naš sosed, ki ni proti nam — Avstrija, pa čeprav smo imeli tu še ne tako dolgo najtežje račune. Toda v Avstriji ne vlada fašizem, v Avstriji je demokracija močna in zato tudi Avstrija ni v taboru reacionarnih držav.

Enako ni noben slučaj, da uživamo povsod, kjer vladajo svobodomiselnost, kjer mi simpatije in ne fašistovska Italija. Da je svobodna Francija v najtežjem sporu s fašistično Italijo ni le slučaj, kakor ni slučaj, da se je mogla samo Baldwinova vlada tako zelo zavzeti za Mussolinija. Če bi v Angliji še vladala delavska vlada, potem bi gospod Mussolini malo manj preziral Zvezo narodov in Tiranski pakt bi ostal le po-božna želja.

Nobe nslučaj pa tudi ni, če se je za naše stališče zavzela socialistična internacionala in če bo prvega majnika na milijone in milijone dalcev vsega sveta manifestiralo za ono načelo, ki je tudi osnovno načelo naše zunanje politike, da gre namreč Balkan samo balkanskim narodom. Kajti vedno je v zgodovini človeštva bil odločen tudi boj med demokracijo in reacionarnostjo, vedno je bila osnovna misel vseh bojev težnja narodov po pravem napredku in po svobodi. V boju za svobodo smo Jugoslovenci stali stoletja v prvi črti in zato ni slučaj, temveč historična nujnost, da smo postali tudi svobodomiselni in svobodoljubljeni narod. Če zaradi tega smo morali priti v konflikt z reacionarji, ki vlada-jo okrog nas.

S tem pa je tudi povedano, kje si moramo iskati zaveznikov. Nobene konce-sije na svetu ni, ki bi nas mogla zblížiti z Mussolinijem, Horthyjem in sličnimi reacionarji. To nasprotje je nepremost-ljivo.

Ravno tako pa tudi ni koncesije in kompromisa na svetu, ki bi nas mogla ločiti od demokratov sveta, če ostanemo sami zvesti demokraciji. V demokraciji sveta je naša rešitev in tu je sila, ki more ustaviti vsak pohod proti nam. Toda predpogoj je, da mi izpolnjujemo dolž-nosti do demokracije, da bomo deležni tudi njene zaštite.

Zato bi ob prvem maju morali za so-cialistične manifestacije za načelo: Bal-kan balkanskim narodom zahvaliti se z odpravo obznanje.

Če bi namreč vodili dalekosežno po-litiko. Toda bojimo se, da ta čas še ni prišel.

Mednarodna albanska komisija sestavljena.

Beograd, 13. aprila. Najvažnejši zu-nanjepolitični dogodek je bilo vpraša-nje ustanovitve takozvane albanske ko-misije. Po komunikatu, ki je bil izdan v tem pogledu predsinočnjim, je naša vlada službeno izjavila, da je s svoje strani dala pristanek na to, da se se-stavi taka komisija. Potemtakem ta ko-misija v resnici že obstoji. Sestavljena je iz treh članov. V njej so angleški in francoski vojaški ataše v Beogradu in 1 član nemškega poslaništva in sicer svet-nik poslaništva dr. Busse.

Poleg te komisije treh je še konzilij treh na našem dvoru in sicer pri an-gleškem, francoskem in nemškem po-slaništvu. Najstarejši od teh je nemški

poslanik Holzhausen in je torej on doyen konzilija. Ako bi se na albanski meji kaj takega dogodilo, kar naj bi značilo kak konflikt, potem bi se ta kon-zilij treh sestel in proučil slučaj. A ko-misija treh naj bi odposlala na mesto konflikta svoje 3 člane. Ta komisija naj bi funkcionirala za časa pogajanj med našo državo in Italijo. Konzilij je tako urejen, da tu ne gre za kako vrsto an-kete ali kontrole velikih sil v naši dr-žavi, temveč v posredovalni ulogi veli-kih sil, da bi se ne ovirala pogajanja, ki se morajo izvršiti. Naloga komisije je, da za slučaj konflikta poda strokovno mne-nje.

Boj pašičevcev proti Maksimoviću.

MAKSIMOVIC NAJ PREVZAME DRU-
GO MINISTRSTVO.

Beograd, 13. aprila. Po večerajšnjih posvetovanjih, ki so se vodila med ra-dikalni, se je konstatiralo, da je središče cele situacije v radikalnem klubu. Ne-ka skupina radikalov je skušala delati za pomirjenje med Uzunovićem in pa-šičevci. Ta skupina je postavila pogoj, da naj Uzunović pristane na to, da za-pusti Boža Maksimovića ministrstvo no-tranjih del in da se mu odstopi kak drug resor v vladi. Uzunović in Maksi-mović še nista sprejela tega stališča, ker jima formalno še ni bilo postavljeno. Ako ne pride do pomirjenja med obema radikalnima skupinama, potem bo ne-izogibna posledica ne samo velika kriza vlade, ampak lahko pride tudi do cep-ljenja radikalnega kluba.

Beograd, 13. aprila. Značilna za več-raj je bila avdiencia Bože Maksimovića na dvoru, ki je trajala od 1. do 1. in pol. Po avdienci je imel Boža Maksimović sestanek s predsednikom vlade Uzun-ovićem. Ne prvi in ne drugi ni hotel dati o tem nikake izjave.

AKCIJA ACE STANOJEVIĆA DOSE-
DAJ BREZUSPEŠNA.

Beograd, 13. aprila. Intervencija Ace Stanojevića je bila večeraj najvažnejši politični dogodek. Aca Stanojević pri-pada onemu krilu radikalnega kluba, v katerem so nezadovoljneži. Zato ta ak-cija nima upanja na uspeh. Aca Stano-jević večeraj ni uspel, da bi razvil svojo akcijo, ker je porabil čas deloma za pri-pravo dela, deloma pa je čas pretekel izven programa, ker se Aca Stanojević ni mogel sestati z Uzunovićem, ki je bil, kakor tudi ostali člani vlade, zaposlen z bizantologijo. Aca Stanojević je večeraj konferiral z mnogimi svojimi prijatelji v hotelu »Paris«. Tako je imel sestanek tudi z Natasom Petrovićem. Pašičevci so razširili vest, da bodo Simonović, Krsta Miletić in Slavko Miletić podali

ostavko, a z njimi naj bi se solidariziral tudi Velja Vukičević. A ni izgleda, da bi podal Velja Vukičević ostavko, ker je določen za bodočega predsednika vlade, ako pade Uzunović.

Demisija Simonovića, Krste in Slavka Miletića naj bi prišla, kakor hitro odre-de radikalni centrumaši svoje stališče. Radikalni nezadovoljneži pravijo, da mora Maksimović do 19. t. m. podati ostavko. Oni ne bodo dovolili, da bi se skupščinske seje odgodile, glasovali bo-do proti temu in računajo, da bodo pridobili zase najmanj 50 radikalnih po-slancev. Kar se tiče pomirjenja pred 19. t. m., izjavljajo radikalni nezadovolj-neži, da nikakor ne bodo pristali na to pomirjenje in tudi ne na tak sporazum, ki bi jim bil v škodo. Radikalni neza-dovoljneži pravijo, da vrši poleg akcije, ki jo vodi zase Uzunović, da pridobi ves radikalni klub, svojo akcijo tudi Boža Maksimović pri Hrvatskem seljaškem klubu, ker pri nobeni drugi skupini ne more uspeti. Ta akcija gre za tem, da bi HS-klub glasoval vsaj z nekoliko po-slanci v skupščini proti obtožnici. Boža Maksimović bi rad videl, da bi se o pri-liko glasovanja v Narodni skupščini 20. t. m. vsaj del kluba abstimiral glasova-nja. V vrstah HS-kluba pa demantirajo, da bi se vodila kaka pogajanja in da bi bilo sploh mogoče biti na uslugo Boži Maksimoviću, nasprotno, povdarjajo, da je klub kompakten in da se bo Boža Maksimović zaračunal, ako računa na pomoč HS-kluba.

Sicer je bilo večeraj popoldne v poli-tičnem življenju povsem mirno. Uzun-ović je bil malo časa v svojem kabinetu, nakar je odšel na dvor, kjer je bila prirejena čajanka udeležencem bizanto-loškega kongresa. Tu so se zbrali tudi vsi ostali ministri in predsedništvo Na-rodne skupščine. Tako je cela situacija ostala za večeraj neodločena in se nade-ljevanje pričakuje za danes.

IZJAVA ST. RADIĆA.

Zagreb, 13. aprila. Sinoči je Stjepan Radić izjavil, da bo znašal proračun ob-lastne skupščine 75 milijonov dinarjev. Od tega bodo dali 35 milijonov oblastni dohodki, medtem ko bi država dala 30 milijonov. Potemtakem je še potrebno posojilo za 10 milijonov dinarjev.

Kar se tiče politične situacije, je de-jal, da bi Seljaška stranka glede na ob-tožbo proti Boži Maksimoviću, ako bi vstopila v vlado, ne bi glasovala ne za in ne proti obtožbi. Ako stvari ostanejo tako, bo Seljaška stranka glasovala za obtožbo. V interesu države in Bože Ma-ksimovića bi bilo, da čimprej pojde, ker bo ostal, četudi ne pade, v slučaju anke-te izven vsake kombinacije.

INCIDENT NA BOLGARSKI MEJI.

Sofija, 13. aprila. »Utro« javlja, da je na bolgarski meji prešel neki jugo-slovanski vojak mejo. Bolgarski pod-častnik je prišel k vojaku in ga opozo-ri, da je to bolgarsko ozemlje. Vojak se je nato vrnil v spremstvu podčast-nika na mejo. Hipoma pa je vojak snel puško z ramen in ubil bolgarskega pod-častnika. Bila je takoj odposlana komi-sija na lice mesta.

NERESNIČNA VEST O BEGU PANGA- LOSA.

Atene, 13. aprila. Večeraj so se razši-rile vesti, da je bivši diktator Pangalos pobegnil iz ječe. Vlada pa je to vest demantirala.

Izjava Spalajkovića.

Berlin, 13. aprila. »Lokalanzeiger« prinaša od svojega pariškega poroče-valca tole izjavo jugoslovenskega posla-nika dr. Spalajkovića: Incident, ki je nastal vsled italijanske demarše, je pri velikih silah rešen v našo korist. Itali-janske obtožbe so se pokazale neosno-vane. Jugoslavija je imela ugodno pri-liko, da uveri velike vlasti o svoji abso-lutni lojalnosti. Mussolini sam priznava, da so obtožbe nevzdržljive, in to s tem, ker je izjavil, da ni nobenega razloga za to, da bi se odposlala anketna komi-sija na lice mesta. Mussolini je bil žr-tev prevare. Resnično je dejstvo, da se je Ahmed beg Zogu bal napada od svo-jih sonarodnjakov, pa je smatral, da bo najbolj zavaroval svoje osebne interese, ako poskuša izzvati revoluto. Incident sam na sebi nima nikake važnosti, pač pa ima to dobro stran, da je obrnil občo pozornost na tiranski pakt. Direktna po-gajanja med Beogradom in Rimom so se že pričela. V teh pogajanjih se bo pretresal tako tiranski pakt kakor tudi vprašanje nettunskih konvencij. Tiran-ski pakt, ki garantira istočasno nedotak-ljivost albanskega ozemlja in osebni po-ložaj albanskega politika je sam po se-bi kontradiktoren. Ne morem se reči, na kak način naj se pojasni ta anomalija. Vse je zavisno od tega, ali bo mogoče revidirati ono točko pogodbe, s katero se Italiji daje pravica, da intervenira v Albaniji v slučaju notranjih nemirov. O sestavi permanentne kontrolne komi-sije ni govora. Na vprašanje, kaj se bo zgodilo, ako pogajanja ne dovedejo do pozitivnega rezultata, je dr. Spalajković odgovoril, da bo morala v tem primeru posredovati Liga narodov, ker je že v letu 1920 prevzela nase obveznost, da mora biti zaščiten nezavisnost Alba-nije.

VESTI O PORAZU KANTONSKIH ČET NERESNIČNE.

Šangaj, 13. aprila. Poveljnik Šangaja je izdal obvestilo, s katerim demantira vesti o porazu kantonskih čet. Da so se Kantongi umaknili, za to je bil strate-gični razlog. O porazu se ne more go-voriti, ker Kantongi še sploh niso pri-čeli z ofenzivo. Načrt za ofenzivo bo še-le določen na konferenci generalov, ki se bo vršila v Nankingu pod predsed-stvom Čangkajškega. Kantonska vlada je sklenila, da se preseli iz Hankaua v Nanking.

SEJE ZAKONODAJNEGA ODBORA — ODGODENE.

Beograd, 13. aprila. Za večeraj odreje-na seja zakonodajnega odbora se ni mogla vršiti zaradi odsotnosti velikega števila narodnih poslancev. Ko je pred-sednik Ljuba Živković otvoril sejo, je ugotovil, da ni navzočih zadostno šte-vilo članov, razentega tudi ni prišel mi-nister dr. Vasa Jovanović.

Ker se je dosegel sporazum, da se seje odgode do 19. t. m., je bila seja za-ključena ob 3. popoldne. Ljuba Živković je naprosil prisotne novinarje, da naj objavijo dan sestanka odbora seje.

NOBENE TAJNE POGDBE NI SKLE- NILA NAŠA DRŽAVA S TURČIJO.

Beograd, 13. aprila. Te dni so se v inozemskem tisku razširile vesti, da je jugoslovenska vlada sklenila tajno po-godbo s Turčijo, da paralizira akcijo na Balkanu. Z naše službene strani se naj-kategoričneje demantirajo te vesti kot neresnične in se izjavlja, da ni sklenje-na med našo državo in Turčijo nobena pogodba.

Avstrijske volitve in koroški Slovenci.

Dne 24. t. m. se vrše v Avstriji volitve v parlament in v posamezne deželne zbornice. Koroška slovenska stranka nastopi tudi tokrat samostojno in se nada lepih uspehov. Na listi koroških Slovencev kandidirajo: v državni zbor: Poljanec Vinko, župnik v Skocijanu in Vošpernik Ivan, posestnik v Podravljah, v deželni zbor pa: Starc Ivan, župnik v Hodišah, dr. Franc Petek, zdravnik v Velikovu, Vošpernik Ivan, posestnik v Podravljah, Poljanec Vinko, župnik v Skocijanu, Gastl Anton, kmet v Štebnu pri Malošah, Kraiger Ferdo, kmet v Štebnu pri Globasnici, Ogris Janko, kmet v Bilčevu in Wastl Martin posestnik v Dobrli vasi.

»Koroški Slovenci« argumentira nastop Slovencev pri teh volitvah v Avstriji s posebnim člankom, v katerem izjava, da »pride na vsakega človeka na Koroškem povprečno 230 šilingov davka na leto (približno 1850 dinarjev), da pa ne more slovenski kmet dobiti tega denarja brez skrajnega napa, ker ne more prodati ne žita, ne živine in ne leta. Ta davek vzdržuje 100.000 uradnikov, dočim ni kreditov za zadrage, za popravce cest, melioracije in regulacije rek itd. Tudi ni denarja za hrano dušam slovenskih otrok, ki bi jim jo dajal učitelj, dober in razumljiv kot mati.

Dalje se v proglasu izrekajo koroški Slovenci proti takozvani Einheitslisti, zakonu krščanskih socialistov in Velenemcev, ter

ji odrekajo iskrenost, ker so tu zvezani krščanski socialisti in pristaši načela »Los von Rom«. Tudi dosedaj ni ta zveza storila še nič dobrega, ne v parlamentu in ne v deželnem zboru.

Enako nima tudi London pri koroških Slovencih nič iskati, ker zastopa interese nemške inteligence, zgornjekoroških veleposestnikov in heimatschützlerjev.

Socialni demokratje imajo sicer dober program za male kmete, toda koroški Slovenci ne morejo biti za Breiternejev davčni sistem, ne za socialistično diktaturo in so proti stankam, ki škodujejo gospodarstvu ter proti brezverstvu in njegovi izraskom.

»Koroški Slovenci« zaključuje svoj proglas:

»Sami smo se mučili iz dneva v dan za kruh in oblačilo, do danes in še jutri. Sami se bomo zastopali tudi v deželnem in v državnem zboru. Da nam bodo vrnil, kar jim damo, za naše narodno gospodarstvo. Da nam bodo dali možnost, da se bodo naši otroci dvignili iz hlapčevskega duha v ljudi, v zavedne kmete — v Slovence. In še veliko stvari bo treba zastopati, tu in tam. To pa samo po naših domačih ljudeh, ki jim ni mar za korita, ampak grejo na čelu le zato, ker so dobri našemu kmetu, delavcu, obrtniku. Vrnimo jim milo za drago, volimo sebe v njih.

Koroškim Slovencem želimo, da bi dosegel ta enostaven volilni oklic svoj uspeh!

Politične vesti.

— Aca Stanojević je zopet enkrat prišel v Beograd in s svojim prihodom povedal javnosti, da v radikalni stranki ni vse v redu. Ker je za 19. t. m. sklicana skupščina in je tedaj potrebno, da bo radikalni klub enoten, je pač mislil Stanojević v tem, da doseže med radikalnimi skupinami sporazum in da bo skupščina ali zavrnila obtožnico proti Boži Maksimoviću ali pa odgovorila seje do 2. maja, kakor to želi Uzunović. Mislimo, da bo mislila Aca Stojadinovića popolnoma uspeha in da bo do 19. t. m. enotnost radikalnega kluba že zasigurana. Zato bodo tudi odpadle vse kombinacije, ki so zgrajene na račun needinosti radikalov.

— Kastav se priklopi k Primorsko-krajiški oblasti. Oblastna skupščina v Karlovcu je sprejela predlog o priključitvi otoka Krka in Kastava k Primorsko-krajiški oblasti. Za priključitev Krka so glasovali vsi poslanci, proti priključitvi Kastava pa so bili samostojni demokrati. Glede priključitve otokov Rab in Pag se še ni sklepalo, ker nista oba otoka predložila še nobene prošnje. Prebivalstvo otokov pa je za priključitev le, če bo sedež oblasti na Sušaku. Sklep oblastne skupščine o priključitvi Kastava in Krka k Primorsko-krajiški oblasti bo predlagan ministrskemu svetu, ki o njem končno odloči.

— Italija vabi Poljsko v svoj blok. Grof Bethlen namerava v najkrajšem času odstopiti v posebni misiji v Varšavo. Namen njegove misije je, pridobiti Poljsko, da se priključi angleško-italijanskemu protiruskemu bloku. V Varšavo potuje samo grof Bethlen, ker so bili odnosi med Poljsko in Madžarsko vedno zelo dobri, vsled česar tudi pričakujejo rimski politiki, da bi mogel Bethlen najlažje pridobiti Pilsudskega za Mussolinijev načrt. Grof Bethlen pa najbrže upa, da bi pri tej priliki pridobil Pilsudskega tudi za svoje načrte, predvsem, da bi Poljska pristala na priključitev Slovaške k Madžarski, kakor to propagirajo nekateri na Poljskem živeči slovaški emigranti in renegati. Ta priključitev, da bi bila za Poljsko koristna vsled tega, ker bi dobila tako Madžarska in Poljska skupna mejo in bi se s tem lahko uspešno borila proti boljševikom.

— Ves načrt je precej fantastičen in njegova izvedba skoraj nemogoča. Predvsem je jasno, da Poljska ne bo odstopila od svoje francoske orientacije, ker neprimerno večja nevarnost ko od Rusije preti Poljski od Nemčije. Na drugi strani pa je jasno, da bi Nemčija, v slučaju da je Poljska v vojni z Rusijo le težko ostala nevtralna in da v tem slučaju ne bi mogla pomagati Poljski ne Anglija in ne Italija, še manj pa majhna Madžarska. Zato mislimo, da bo Bethlenovo potovanje v Varšavo brez pravega uspeha.

— Proces proti Zaniboniju in tovarišem, ki so obtoženi, da so nameravali atentat proti Mussoliniju, se je pričel v pondeljek pred izjemnim sodiščem v Rimu. Kot prvi je bil zaslišan general Capello, ki je zavrnil vsako krivdo, zlasti je nastopil proti temu, da se njemu, generalu, pripisuje tako nezmisljen načrt. — Zaniboni, ki je bil zaslišan za Capellom, pa je priznal, da je hotel Mussolinija usmrtiti in da bi svojo namero tudi izvršil, če bi policija prišla le par ur kasneje. Hotel je ubiti voditelja fašistov, ne pa predsednika vlade. Quaglia, glavna pričča proti Zaniboniju in agent provocateur, da ga je nagovarjal k atentatu in mu izjavil, da bo tudi on streljal na Mussolinija, če bi se Zaniboniju atentat ponesrečil. S Capellom pa ni imel nobenih zvez in ta tudi za atentat ni vedel. Zaniboni je nadalje izjavil, da je dobil 300.000 lir in da mu je bilo za borbo proti fašizmu obljubljenih nadaljnjih 5 milijonov lir, ki bi jih preskrbel Čeh Winter. Na koncu svojega govora je Zaniboni dejal, da noče nobene milostne sodbe, temveč le pravično sodbo.

— Volitve v kmetstvo zbornico na Nižje Avstrijskem. V nedeljo so se vršile na Nižje Avstrijskem volitve v kmetstvo zbornico. Od 121.751 glasov so dobili krščanski socialisti 93.703 glasov in so napredovali za tri odstotke socialni demokrati so dobili 11.370 glasov, napredovali so za skoro 50 odstotkov, ostale glasove so dobili velenemci, ki so izgubili dve tretjini glasov in Landbund, ki pri zadnjih volitvah sploh ni nastopil ter je pri teh volitvah odzval velenemcem večino njihovih volilcev.

— Sporazum med Anglijo in Francijo glede vojnih dolgov. Enomesečna pogajanja med angleško in francosko narodno banko glede vojnih dolgov so bila v pondeljek zaključena. Francoska banka prične odplačevati vojno posojilo v znesku 33 milijonov funtov zato pa dobi nazaj zlati zaklad v znesku 18,3 milijone funtov ki ga je med vojno zastavila v angleški banki. S tem se poveča zlata zaloga francoske narodne banke za približno 450 milijonov zlatih frankov. Pri angleški narodni banki pa ostane naloženih še 58,5 milijonov funtov, ki jih je založila francoska narodna banka kot jamstvo za francosko državno posojilo pri angleški banki. Vprašanje tega zaklada bo rešeno šele z likvidacijo francoskih vojnih dolgov.

— Angleška križarka aktivno podpira severno armado. Iz Sangaja poročajo: Severna armada je pričela z ofenzivo in pregnala kantonske čete z levega brega Jongchian-ga. Angleška topničarka »Nettven« je izstrelila na obrežje utrdbe 80 granat in s tem omogočila severni armadi, da je prišla na desni breg. Cangelinovi uradi postopajo z

največjo brutalnostjo proti komunističnim agitatorjem. Mnogo nacionalistov je bilo aretiranih in takoj obglavljenih. V Sangaju vlada panika, ker se vse boji, da bodo severne čete zasedle Sangaj. 4000 Evropejcev in 100 Kitajcev je odšlo iz Sangaja. Panika je nastala tudi v Hankovu, kjer se vse boji, da bodo velesile, če bi bil odgovor na njih noto nezadovoljiv, bombardirale Hankov. Sovjetski zastopnik Borodin in njegov štab so že zapustili Hankov.

— Načrti komunistov. Listi poročajo o dokumentih, ki so jih našli v sovjetskem poslanstvu v Peking. Iz teh dokumentov je razvidno da so sovjeti svojim agentom

Koncert pevskega zbora Glasbene Matice

V društvenem življenju nikoli in nikjer ne manjka na vsake svete čase poleg veselih dni tudi skrbi polnih, žalostnih dni. Nobeno društvo ni zavarovano proti notranjim krizam in stagnacijam. Tako tudi pevski zbor Glasbene Matice, ki je bil od početka najboljši slovenski pevski zbor, ki ima slavo in zaslužno preteklost, ki je v našem koncertnem življenju z izvajanjem domačih skladb, pa tudi velikih svetovnih in simfoničnih del dominiral, ko so še vsa ostala pevstva društva imela mnogo posla z veselici in drugimi zabavnimi prireditvami. Z vsem ogromnim glasbenim delom Matičnega zbora od leta 1891 pa skoro do leta 1923 je tesno zvezano ime Mateja Hubada. On je bil duša in organizator zbora, ki je šel za njim brez pomisleka, mu sledil, z njim živel in uspeval, dosegel velike in trajne uspehe. Toda naenkrat so Hubadu naprtili odložen posel gledališkega upravnika in dasi nerad, se je moral od svojega ljubljene zbora neprostoovoljno ločiti ter vzeti na svoja, čeprav krepka ramena, breme, ki mu je zaradi gledaliških praznih kas v zahvalo za trud in neštevilna pota prineslo sovraštvo od prvih solistov v operi do zadnjega predstavljaka kulis v dramli.

Matični zbor je bil tačas brez svojega duševnega vodje. Na njegov stol so sedli drug za drugim Štritof, Michl, Brezovšek in Kumar, toda niso imeli vsi svojih priznanj glasbenim zmognostim v zboru zaupanja, ki ga je bil pri njem deležen prej Hubad. Vstili so se koncerti, dobri in povprečno dobri, v zboru so se izmenjavala mnenja med starini in mladino, da zbor ni bil več tako dober, blestel pa še malone tako kot prej — nje čase, manjkalo je organizatorja. Čakati je moral na Mesijo, ki bo rešil situacijo.

In hvalabogu! Hubad se je rešil gledališča, srce ga je vleklo tja, kjer je s svojim glasbenim delom začel. Kot šestdesetletnik je reorganiziral zbor in ga navdušil za novo delo. Hkratu so se vrnil v zbor vsi med krizami izgubljeni sinovi in izgubljene hčere in so se zbrali okoli svojega očeta, ki je sedel za klavir in z mladeniško živahnostjo, popolnoma miren, brez njeve po trikrat do štirikrat na teden učil in učil.

Plod tega študija je bil večerajšnji vokalni koncert. Za vzpored je Hubad izbral najboljše slovenske skladbe zadnjega časa, v kolikor jih ni bilo, pa je segel še v srbsko, hrvaško in češko zborovsko literaturo. Ponovno so mu očitali, da je starokoptež in reakticijonar. Evo, sedaj je zavrnil ta očitki vsem kavarniškim politikom in je nudil poslušalcem modern vzpored.

Prilagodil se je zahtevam časa, moderni zborovski glasbi, pa vendar ne za vsako ceno. Izbral je skladbe z dobrim vokalnim stavkom, brez glasbene matematike, ki imajo pa tudi mnogo občutja. Mokranjeve rukovete (črnogorski in bosanski) je še danes prijetno poslušati, p. H. Sattnerjeva (zbor se ga je hvalevredno spomnil za njegovo 75. letnico) Ruškinje sanje je priprosta, naivna pesmica brez pretenzij, V. Mirkov Rokoki, dražestno stopica po romantičnih časih, E. Adamičeva »Zazibalka« je izvrstno pogojna skladba z očitno jugoslovansko narodnostjo, istega skladatelja »Tri devojke« so vkljub temu, da smo jih že opetovano poslušali, še vedno mična in učinkovita skladba. »Kdo dobi deklet« skromen, pa prijeten moški zbor. Vzor pevskega vokalnega stavka so kazale ruske pesmi: Grečaničina »Sever in jug«, Tanjejeva »Sončni vzhod« in Kjujova »Dve roži«, iz repertoarja najboljših čeških zborov so bile vzete Sukova »Dojčin Petar«, »Ban Varadinski« in »Kralj Matijaš«.

velikim naporom je bilo doseženo skupno delo, z velikim zavezništvom, z Anglijo. Zoperstavi se sprejetemu načrtu, izneveriti se poveljniku, bi ne pomenilo samo ministrske in parlamentarne krize, pač

Dnevne vesti.

— **Uradni list št. 40** z dne 11. aprila objavlja: pravila o opravljanju končnega izpita na državnih trgovskih akademijah; izpizembe in dopolnitve uredbe o razdelitvi kraljevine SHS na 10 inspekcij dela, 8 inspekcij parnih kotlov in 2 inspekciji plovidbe ter odločbo o pobiranju carine na avtomobile, ki se uvažajo po čl. 143 carinskega zak. in po poslovniku C. br. 11.260-24.

— **II. mednarodni kongres bizantologov** v Beogradu. V nedeljo je bil odprt v Beogradu II. mednarodni kongres bizantologov. Ob pol 10. je prisel v dvorano kralj v spremstvu admira Price, polkovnika Dragutinovića in majorja Pogačnika. Kralj je zavzel svoje mesto, na njegovi desni je sedel patrijarh Dimitrije in katoliški nadškof v Beogradu Rodić, na levi pa ministrski predsednik Uzunović. Prisotni so bili tudi ministri dr. Perić, dr. Srškić, generala Hadžić in Milosavljević, predsednik narodne skupščine Marko Trifković, diplomatski kor, univerzitetni profesorji itd. Kongres je otvoril univ. profesor dr. Radonjić; za Radonjićem je govoril monsignor Derbini, ki je pozdravil posebno prisrčno kralja in ves jugoslovanski narod v francoskem jeziku. Nato so govorili: v imenu rumunske akademije univ. prof. dr. Jorga, v imenu Nemčije Halderberg, Francoz Millet, Anglež Benz in Avstrijec Reusch, v imenu Poljske dr. Vojeslav Mole, v imenu bolgarskih znanstvenikov dr. Ivanov iz Sofije in drugi. Po odhodu Nj. Vel. kralja so se konstituirale posamezne sekcije. Iz Ljubljane so se kongresa udeležili ter bodo predavali: dr. Izidor Cankar, dr. Fran Stele, dr. Niko Zupanić, Mihajlo Jasinski, dr. Radojčić in dr. France Grivec.

— **Uradniški kongres.** Glavni savez državnih činovnikov in službenikov bo imel meseca oktobra v Beogradu redni letni kongres. Kongresa se udeležijo delegati iz vse države.

— **350.000 Amerikancev pride v Evropo.** Iz naročil vseh listov pri velikih prekomorskih paroplovnih družbah in naročil sob v londonskih, pariških in drugih evropskih hotelih, je sklepali, da poseti Evropo v letošnji sezoni tako veliko število Amerikancev, kot doslej še nikdar. Razven Amerikancev pride v Evropo tudi veliko število potnikov iz južne Afrike, Avstralije in daljnega vzhoda. Mnogi londonski hoteli so oddali že vse svoje sobe za ves čas od začetka junija do konca septembra. Dočim je obiskalo Evropo v zadnji sezoni 300.000 ameriških gostov, se računa, da pride v Evropo letos najmanj 350.000 Amerikancev. Nekaj izletnikov je že tu.

— **Plenarna seja Saveza državnih uradnikov.** Te dni se je vršila v Beogradu plenarna seja Saveza državnih uradnikov. Seje so se udeležili vsi člani uprave 30 po številu. Savez javnih namestencev v Zagrebu je pristopil k savezu državnih uradnikov. Med drugim je bilo na seji sklenjeno, da naj se prouči vprašanje socialnega zavarovanja uradnikov.

— **Inspekcija osnovnih šol.** Prosvedno ministrstvo je poslalo vsem srezkim šolskim nadzornikom okrožnic, v kateri odreja, da imajo srezki šolski nadzorniki takoj prijeti z inspiciranjem osnovnih šol v njihovih srezih, v kakor se to še ni zgodilo.

— **Prepoved moštne učiteljice.** Prosvedno ministrstvo je izdalo, kot znano, lansko leto naredbo, s katero prepoveduje učiteljicam v Sloveniji moštne brez predhodnega dovoljenja od strani ministrstva. Ta prepoved se je raztegnila sedaj tudi na Bosno in Hercegovino. Prosvedno ministrstvo je izdalo doslej že veliko število takih dovoljenj.

— **Vprašanje mestnih in srezkih desinfektorjev.** Na podlagi zadevne določbe novega finančnega zakona se prevedejo vsi desinfektorji pri srezkih in oblastnih sanitetnih referentih glede svojih prejemkov na samoupravne budgete. Vsak srez, oziroma mesto mora imeti na vsakih 30.000 prebivalcev vsaj enega desinfektorja. Desinfektorje bodo nastavljal samoupravna telesa. Za oceno kvalifikacije desinfektorjev pa je pristojno ministrstvo za narodno zdravje.

— **Posojilo za bolnice.** Finančni minister je pooblaščen da sme dati na zahtevo ministrstva za narodno zdravje iz državne blaginje na razpolago posojilo 15 milijonov dinarjev za bolnice, ki se vzdržujejo iz lastnih dohodkov. Posojila se bodo izdajala za nabavo hrane in drugih potrebščin za vzdrževanje bolnikov.

— **Nepopolne gimnazije.** Na podlagi pooblastila, ki ga je dobil od narodne skupščine, je odredil prosvedni minister, da se ima pričeti začetkom prihodnjega šolskega leta z reorganizacijo vseh nepopolnih gimnazij, ki imajo več kot 4 razrede. Te nepopolne gimnazije se pretvorijo v 4 razredne gimnazije. Na vseh teh gimnazijah bo letos najvišji razred ukinjen. Nato se ukine vsako leto naslednji najvišji razred, dokler ne bodo reducirane te gimnazije na 4-razredne zavode.

— **Mala matura.** V novi finančni zakon je vnešena odredba, s katero se ukine na srednjih šolah takozvana mala matura. Vsi bodo letos mala matura odpadla ter je dovoljen dijakom prestop iz 4. v 5. razred srednjih šol na podlagi predpisov, ki so bili izdani lansko leto.

— **Dva angleška letalska oficirja obiskala naše aerodrome.** V Novi Sad sta prisplela te dni iz Budimpešte dva angleška letalska oficirja. Napravila sta letalskemu oddelku službeni poset ter si ogledala vse letalske jedinice v Novem Sadu in Petrovaradinu. Iz Novega Sada sta poletela v Beograd, kjer sta si ogledala tamkajšnji aerodrom. Angleška letalska oficirja poselita še več drugih naših aerodromov.

— **Izplačilo avtonomnih doklad.** Finančna delegacija objavlja uradno: Ker so se davčni zaslanki izdatno zmanjšali in so v mnogih okrajih že popolnoma zginili, je še bivši delegat dr. Savnik odredil, da se avtonomne

doklade odslej zopet izplačujejo v polnem znesku predpisa, ne glede na stanje vplačil.

— **Požari ob železniških progah.** Vsako leto nastajajo v zgodnji pomladi vsled isker iz lokomotiv pogosti požari na gozdnih in poljskih parcelah mejnih na železniški progo. Taki požari nastajajo in se širijo ponavadi samo radi tega ker niso obmejne poljske ali gozdne parcele očiščene v zmislu § 99. železniškega obratnega reda (ces. nar. z dne 16. novembra 1851 drž. zak. št. 1 ex 1852) suhega listja, dračja, suhe trave in drugih lahko zanteljivih snovi. — Vsi prizadeti mejaši ob železniških progah se opozarjajo na določbe § 99. železniškega obratnega reda s pripombo, da bode železniška uprava, kadar se bode ugotovilo kot vzrok požara zanemarjenje v § 99. ž. o. r. navedenih dolžnostih železniških mejašev, vsako povrnitev škode odklonila, proti krivcem pa se bode vrhutega postopalo po določilih § 101. železniškega obratnega reda.

— **Kongres dobrovoljcev.** Meseca junija t. l. se vrši v Beogradu kongres saveza dobrovoljcev.

— **Razpisana mesta.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje štiri mesta kategorije C, položaja IX. pisarniške stroke. Podrobnosti glej v »Uradnem listu.«

— **Redukcije v šumarski službi.** Z ukazom ministra za šume in rudnike sta odpuščena iz državne službe Julij Lavrenčič in Zmago Trček, računska oficijala šumske direkcije v Ljubljani.

— **Iz vojnega ministristva.** Na lastno prošnjo je upokojen dosedanjí šef kabineta ministrstva vojne in mornarice, polkovnik Vojislav Andjelković. S polkovnikom Andjelkovićem gre v pokoj hraber in zaslužen oficir, ki si je pridobil v svetovni vojni in sicer veliko število odlikovanj.

— **Iz rudarske službe.** Za prometnega upravitelja pri direkciji državnega rudnika v Mostaru je imenovan starešina pri okrožnem rudarskem uradu v Celju Kornelij Ferjančič.

— **Umrl je te dni v Prevaljah** tajnik okr. glavarstva g. Franc Robar. Pokojnik je bil rodom iz Slov. Bistrice ter je služboval pred prevratom v Velikovu. Bil je vsikdar, tudi za časa Avstrije, vrl Slovenec. Bodi mu ohranjen časten spomin.

— **Krvav boj z volkom.** V bližini sela Sečeva so se pojavile te dni cele tolpe volkov, ki povzročajo veliko škodo ter napadajo tudi ljudi. Kmet Mahmud Ahmetović je nesel te dni iz svoje hiše v mlino žito. Ko je prišel v bližino vasi Bajevce, mu je zaklical z vrha bližnjega griča neki mož, da naj se obrne in pogleda kdo gre za njim. Mahmud se za to opozorilo ni zmenil, temveč je korakal mirno dalje. Nenadoma je začutil, da ga je nekdo krepko zgrabil za hrbet. Zato se je obrnil. Na svojo nemajhno grozo je zagledal velikega volka, ki se je pripravljal za drugi napad. Mahmudu se je posrečilo, da je zgrabil volka tako močno za smrček, da volk ni mogel odpreti gobca. Prišel se je besen boj med človekom in zverjo. Končno se je posrečilo volku, da se je osvobodil ter ugriznil Mahmuda v desno roko. Kmet se je brnil kakor se je pač mogel. Posrečilo se mu je, da je vrgel volka na tla ter pokleknil nanj, vendar pa se mu je volk končno izvil in pobegnil. Mahmud je odnesel iz boja težke poškodbe na roki in hrbtu. Kmalu nato je srečal isti volk kmeta Azema Drašenina, katerega je tudi takoj napadel. Azem je padel na tla. Volk pa mu je skočil na prsi ter ga opetovano močno ugriznil. Ker je klical Azem iz vsega grla na pomoč, se je zver prestrašila in pobegnila. Pozneje je naletel volk na kmeta Šerifa Pančineca. Tudi tega je vrgel na tla, vendar pa se je Šerifu posrečilo, da je zgrabil volka za grlo ter se ga ubranil. Kljub temu je dobil več poškodb. Njegovo vpitje je priklicalo več kmetov, ki so volka po daljšem boju ubili. Vse ranjence so prepeljali v Skopje v bolnico, ker se domneva, da je bil volk stekel.

— **Gladovna stavka političnih kaznjencev v Mitrovici.** Dne 5. t. m. je pričelo v zaprtih v sremski Mitrovici 6 političnih kaznjencev z gladovno stavko. Med njimi se nahajata tudi Mošo Piade in Čolaković, ki sta obsojena radi atentata na Draškovića ter Lajoš Czaky, ki je obsojen radi vidovdankega atentata. Kaznjenci so predložili upravitelju kaznilnice spomenico, adresirano na ministra pravde, nakar so pričeli takoj stavkati. V spomenici zahtevajo, da se s političnimi zločinci bolje postopa ter se jih loči od navadnih zločincev.

— **Samomor orožnika.** Predčerašnjim je izginil z orožniške postaje Čabaru orožnik Marko Putnik, rodom Dalmatincev. Doumevali so, da je pobegnil na Italijansko. Ta domneva pa se je izkazala kot popolnoma neutemeljena. Putnika so našli namreč naslednji dan v podstrešju orožniške postaje mrtvega. Pognal si je bil iz službenega revolverja kroglo skozi ušesa. Putnik je bil dober in vesten orožnik. V smrt ga je gnala nesrečna ljubezen. Zapustil je več pisem, med drugim eno, naslovljeno na svoje tovariše. V tem pismu prosi svoje tovariše, da naj mu postavijo nagrobni spomenik. Napisal je tudi verzice, ki naj bi se udobli v njegov nagrobni spomenik. Konec se glasi: »Tako konča svoje življenje mlad Dalmatincev.«

— **Krvav napad na predsednika okrožnega sodišča v Beogradu.** Iz Beograda poročajo: Neki kmet iz Kosmaja je napadel na ulici predsednika beogradskega okrožnega sodišča Veljo Markovića ter ga težko poškodoval. Kmet je pričakal Markovića v kavarni Pariz, kamor je sodnik vsak dan zahajal. Markovića so prepeljali v bolnico, kmeta pa so utaknili v luknjo. Kot se trdi, je napadel kmet predsednika sodišča radi tega, ker so mu neki ljudje natvezili, da je Marković ra-

dikal ter odlaga vsled tega razsodbo o neki kmetovi civilni pravdi.

— **Stekla mačka.** Posestnik Krempelj v Podturjaku pri Ljubljani je imel izredno veliko mačko. Te dni je začela kazati žival nenadoma znake stekline. Grizla je kamenje in les, nakrat pa je popadla domačo 5 letno hčerko Karolino ter jo težko ranila. Nato se je zakadila v dva fanta, ki pa sta jo s koli ubila. Poklicali so živinozdravnika, ki je ugotovil, da je bila mačka stekla. Malo Karolino so prepeljali v Pasteurjev zavod v Celje.

— **Oče toži varuha,** da mu je odvedel otroka. V Vršču vzbuja veliko pozornost nenavadna afera. Dr. Zivan Ivanović je služboval leta 1922 kot profesor v Novem Sadu ter se je tam poročil. Zena mu je rodila tri otroke. Pozneje se je od nje ločil ter se preselil v Vršču. Tu se je seznanil z mladim dekletom, ki ga je sklenil poročiti. V to svrhu je prestopil v mohamedansko vero ter se dal prestaviti v Bosno, kjer se je poročil. Pa tudi ta njegov zakon ni bil srečen. Kmalu potem, ko mu je rodila nova ženka otroka, jo je zapustil. Ker je prestopila njegova žena zopet v krščansko vero ter dala tudi otroka krstiti, je veljal otrok za nezakonskega. Pred kratkim sta umrli otrokova mati in stara mati. Po stari materi je podedoval otrok veliko premoženje. Kakor hitro je dr. Ivanović, ki se doslej za otroka ni brigal, to zvedel, se je pripeljal v Vršču ter zahteval od varuha, da mu otroka izroči. Varuh, dr. Nikolajević, splošno spoštovana oseba, je zahtevo zavrnil ter zahteval, da naj

Sport.

Ilirija : Hertha (Dunaj). Gostovanje profesionalnega nogometnega moštva dunajske Herthe, ki odigra na velikonočno nedeljo in ponedeljek dve mednarodni tekmi z našim podsaveznim prvakom, prinese Ljubljani po dolgem presledku zopet prvorazreden sport. Obe tekmi bosta gotovo zainteresirali tudi širšo publiko, ki za domače prvenstvene tekme zaenkrat žal še ne kaže večjega zanimanja. Profesionalno I. moštvo Herthe, o katerem smo že včeraj prinesli nekoliko podatkov, bo za Ilirijo sedaj, v začetku sezone pač nadmočen nasprotnik, na vsak način pa nasprotnik, kakršnih je I. moštvo Ilirije treba, ako se hoče resno pripravljati na uspešen nastop v bližnjem državem prvenstvu. (I. kolo že 29. maja). Ilirija se tega popolnoma zaveda in nas obvešča, da bo igrala zato po Veliki noči še nadaljne mednarodne tekme. Z Dunaja dobi te dni tudi prvorazrednega nogometnega trenerja. Vodstvo SK Ilirije pa mora pri tem v gotovi meri apelirati tudi na javnost: Vsaka velika nogometna prireditev je zvezana za klub z velikim finacijskim rizikom in prizadevanja Ilirije vobče z žrtvami ki jih zmore klub le, ako ima za seboj celo Ljubljano, katere mestne barve nosi Ilirija in katero je Ilirija poklicana zastopati v državnem prvenstvu. SK Ilirija upa, da bodo našla njena prizadevanja podporo in razumevanje celokupne naše javnosti in da bo publika dokazala to z mnogobrojnim pose-
tom vseh prihodnjih klubovih prireditev, začenši z gostovanjem dunajske Herthe.

Profesionalne rokoborbe za svetovno prvenstvo na Dunaju. 26. dan. Nedeljski boji so podali sledeči rezultat: Francoz Chevalier dvigne Dunajčana Kawana s podprijemom od zgoraj in ga z mlinom položi na obe rameni v 21. min. Monakovčan Schwarz vrže Francoza Verveta v 18 min. s podprijemom V lahki teži nastopita Dunajčan Pereles in Oger Barothy, kateri boj pa prekine sodnik po 4 min. radi poškodbe Perelesa. Dunajčan Steinbach premaga v odločilnem boju Amerikanca Bahna v 33 min. v partnem boju s potegom za roko. V revanšnem boju porazi Estonec Jaago Rusa Paradanova v 32 min.

Viggo Cavling:

Školjka.

Pot je vodila zopet preko mreže malih ulic, po katerih so se podili roparji in zasledovalci. Naenkrat so se znašli zasledovalci v temni ulici poleg reke, roparji pa so izginili, kakor da jih je pogoltnila zemlja.

Po kratkem posvetovanju pokaže policijski častnik na dolgo, temno poslopje, katerega temna okna so bila zaprta.

»Če se ne motim, so se roparji skrili v tem poslopju,« pravi, »najzanimarnejši tatovi v Tokiu tiče pod eno odejo s posestnikom te hiše.«

Orožniki so pričeli tolči s puškinimi kopiti po vratih. Duhovniki so splezali na streho in so skušali oddati udreti v notranjost poslopja. Povsod je bilo vse zaprto in ni bilo čuti žive duše.

Tu brčne kapitan s tako silo v hrastova vrata, da so se debele deske kar prelomile.

Udrli so po ozkem hodniku v poslopje in se znašli v visoki, zelo razsvetljeni dvorani.

»To je kitajska opijska beznica,« zamrmra kapitan.

Alfred, da si je ogledal prostor, kolikor mu je to dopuščala opijeva pijanost. Na širokih klopih ob steni so ležali vseprek sklju-
čeni Japonci in Kitajci. Pred vsakim leži-

ščem je stala mala špiritova svetiljka, ki je preskrbovala dišeče pipe z ognjem.

Čudno je bilo, da niso vzbudili novi nasilni gostje nobene pozornosti. Kadilci opija so se smehljali v svojih sanjarijah, na njihovih obrazih se je lesketal sijaj vzvišenega miru. Kaj jih briga nekaj Evropejcev in nekaj policajev!

»To prokletu beznico moramo očistiti in zapreti,« zamrmra častnik jezno.

Preiskali so vse natančno, strogo zaslišali lastnika lokala ter prebrskali vse kleti in shrambe, toda brez rezultata.

V naslednjem trenutku so bili zasledovalci že na vrtni, ki je po kitajskem običaju ločil sprednji in zadnji del poslopja. To je bil prav lep vrt. V grmovju so se svetile male lučke v pestrih barvah, kamenite jame in umetna jezera so bila umetno razsvetljena, zadnje poslopje pa je bilo od vrha do tal vse razsvetljeno s kitajskimi svečami.

Tekli so preko vrat, ko naenkrat začuje Alfred krik. Bil je kapitan, ki si je pri skoku zvil nogo.

»Ne brigajte se zame!« zakliče, toda brez potrebe, kajti Alfred je bil ves preveč razburjen, da bi se kaj obotavljal. Sedaj so bili zasledovalci že pri zadnjem poslopju, iz katerega je zvenela v noč godba, petje in trkanje s kozarci.

Planili so v poslopje s sabljami v roki.

BORZE

Ljubljana. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski za-
ključki.) Vrednote: investicijsko 86,5—87, Vojna škoda 342,5—344, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—197 (197), Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 99—100, Prašedion 850—0, Kreditni zavod 160—170, Trbovlje 0—430, Vevče 135—0, Stavbna 55 do 65, Sešir 104—0. — Blago: Tendencia za les čvrsta, za deželne pridelke mlačna. Zaključeni 5 vagonov lesa.

Zagreb. Dunaj izplačilo 800,5—803,5, Berlin izplačilo 1350—1353, Italija izplačilo 274,44—276,44, London izplačilo 276,2 do 277, Newyork ček 56,75—56,95, Pariz izplačilo (zaključek 223,755), Praga izplačilo 168,3 do 169,1, Svica izplačilo 1094—1097.

Curih. Beograd 9,13, Berlin 123,23, Newyork 519,875, London 25,2475, Pariz 20,36, Milan 25,2875, Praga 15,40, Budimpešta 90,6875, Bukarešta 3,20, Sofija 3,75 Varšava 58, Dunaj 73,10.

To in ono.

ZANIBONIJEV »ATENTAT« PRED SODIŠČEM.

V ponedeljek se je začel pred posebnim sodiščem za zaščito države v Rimu proces proti Zaniboniju, generalu Capellu in petim drugim obdolžencem radi nameravanega atentata na Mussolinija.

Pri vsej stvari gre le za navadno provokacijo policije. Vsa stvar je zasnovana po človeku, o katerem se je pozneje izkazalo, da je navaden konfident policije. Ta človek je advokat Quaglia, na katerega izpovedi sloni vsa obtožba. Zaniboni je sicer priznal, da si je želel Mussolinijevo smrti, ni pa nikdar prešel k udeležitvi te misli. Povsem druga stvar pa je z generalom Capellom, ki je svojočasno poveljeval italijanski armadi ob zavzetju Gorice. Leta 1922 je bil še fašist in je sodeloval pri fašistovskem zavzetju Rima. Preokret v njegovem mišljenju proti fašizmu so povzročile šele gotove fiksne ideje Mussolinije proti prostozidarstvu. Capello pa je bil znan navdušen prostozidar. Policija skuša sedaj dokazati, da je Ca-

pello zasnoval in finansiral atentat na Mussolinija. Vsa krivda Capella pa je v tem, da je svojočasno spregovoril nekaj besedi na cesti z Zanibonijem ter mu pri tem posodil nekaj sto lir. To so opazili policijski detektivji, več krivde pa Capellu ne morejo dokazati.

Zaniboni je vsekakor zanimivejša, Capello pa je politično bolj važna oseba. S Capellom namerava fašizem udariti vse italijansko prostozidarstvo.

Zaniboni je zelo temperamenten človek, romantik in don Quichotte obenem. Je preje lahkoživec in lahko miselnik, kakor pa mučenik. Iz socialistične stranke je bil izključen že avgusta leta 1925, ker se je neopravičeno izdal v inozemstvu za zaupnika stranke. Atentat pa je po trditvah italijanske policije zasnoval šele novembra leta 1925. Iz tega atentata je svetovno humori-
stično časopisje zajemalo zase dovolj zelo primerne snovi v opisovanju takozvanega »strele okoli oglca«.

Kako bo proces proti Capellu in Zaniboniju izpadel, je ob poznavanju fašistovske justice mogoče že naprej vedeti. O procesu bomo še poročali.

Problematična rešitev težkega problema v Franciji.

Kakor v ostalih civiliziranih državah, tako sili tudi v Franciji podeželsko prebivalstvo iz dežele v mesta. Vsled tega primanjkuje na deželi delavnih moči ter se zaposlujejo inozemci. Ta pojav je z ozirom na primeroma majhno število prebivalstva v Franciji problem, ki povzroča kompetentnim francoskim oblastim mnogo razmišljanja. Predlagane in izvedene so bile že različne mere, toda brez uspeha.

V nekaterih krogih se smatra za glavni vzrok priseljevanje podeželskega prebivalstva v mesta dejstvo, da so postala podeželska dekleta z napredujočo kulturo zelo gizdava in zabave željna. Dekleta bi rada nosila svilene nogavice

ter obiskovala zabavne lokale. O tem je prepričan tudi najstarejši član pariškega občinskega sveta Ambrice Rendy. Gospod Rendy misli, da je našel sedaj sredstvo, kako preprečiti priseljevanje z dežele v mesto. Po njegovem načrtu naj bi država vsa podeželska dekleta zavarovala za slučaj poroke tako, da se izplača vsaki, ki dopolni 21. leto 10.000 frankov. Premije naj bi plačevala deloma država, deloma občine. Realizacija Rendy-ovega načrta bi stala državo letno okoli 10 milijonov frankov.

Senzacionalen proces zoper pariški »Le Journal« v Colmaru. Te dni se je pričela v Colmaru poročna obravnava zoper pariški »Le Journal« in njegovega sodravnika Edvarda Helsey-a, ki je objavil meseca januarja serijo člankov o nezadovoljnosti v Alzaciji. Helsey je med drugim očital abbéju Haegy-u, ki zavzema eno vodilnih mest v politiki in novinarstvu v Alzaciji, da ima zveze s politiki v Nemčiji ter da podpira takozvano avtonomistično gibanje. Radi tega ga je tožil abbé Haegy radi obrekovanja. »Journal« je poslal k obravnavi manj kot pet advokatov, med njimi nekdanjega ministra Leona Berarda. Od obeh strani je bilo predlaganih nad 100 prič, od katerih pa večina, med drugim tudi grof Westarp in industrialec Roehling k prvi obravnavi ni prišla.

Smrt italijanskega politika in nacionalnega ekonoma. V Rimu je umrl v starosti 85 let znani italijanski politik in nacionalni ekonom Luigi Luzzati. Luigi Luzzati je bil 9 let italijanski finančni ministar in leta 1911 minister-ski predsednik. Kot nacionalni ekonom je bil Luzzati Schulze Delitschev učenec.

Tu nastane strašna zmeda. Gejše v svilenih oblekah so pričele cviliti in kričati, velika igralna miza, na kateri je ležalo zlato v kupih, se je prevrnila, gostje so pričeli kričati, da so izdani policiji ter se vrgli z obrazom na tla.

Alfred si s pogledom ogleda dvorano. Stene so bile zastrite z debelimi svilenimi draperijami, tla so bila pokrita s finimi rumenimi preprogami, na njih so ležale kadeče se pipe, iz voltin po oglih pa so zrl na ves hrup kipi Bude z ravnodušnimi smehljaji.

To je bila ena najbogatejših igralnih beznic v Tokiu, kamer je policija udrila povsem neopazeno.

Toda tu ni bilo niti sledu za roparji. Orožniki so v hipu zasedli vse poslopje, policijski stražnik je stekel kvišku, po stopnjicah, ki so vodile v zgornja nadstropja. Sledila sta mu Beit in Alfred.

Mali podjetni Japonci je planil na balkon, ki se je vzpenjal v ozadju hiše nad reko.

Naenkrat zakliče:
»Tukaj so! Tukaj so!«

In res v temi so opazili roparje, ki so ravno v naglici odpenjali čolne v rečnem pristanu.

Hura! Zasledovalci so izstrelili svoje revolverje. Čolni so odrinili ter v nekaj minutah izginili v temi po reki. Roparji so bili tako zmedeni pri begu, da se ni med njimi

nihče spomnil na to, da bi odpel še ostale sampane na reki in tako preprečil zasledovalcem vsaj za nekaj časa pot za njimi. Za Reitoive ljudi je bila sedaj zadeva jasna v trenutku. Skočili so v čolne in odbrzeli za roparji. Dva sampana sta z vso hitrostjo odplula po reki. V prvem je sedel policijski častnik s tremi, v drugem pa Beit in Alfred z dvema orožnikoma.

Kaj sedaj? Alfred je bil utrujen do smrti, včasih mu je šumelo od zaspanosti. Medtem, ko je tu sedel z vesli v tresočih rokah, se je nadomoma zgrudil. Bilo je ob dveh ponoči, osen ur je trajala ta grozna gonja. Vse se mu je zdelo, kakor da se vrši v sanjah. Najprej rop in krvavi umor v bančnem poslopju, nato divja gonja po ulicah, dež krogelj, ogenj na hribu Ueno, smrt Petra Bajmakova in izgred v kitajski opijski beznici. Sedaj se je počutil tako šibkega, da je komaj še držal vesla v rokah.

Nasprotno pa ni bilo na jeklenem Beito-
vem obrazu opaziti nikake utrujenosti. Stari mož se je nagnil preko čolna, kakor da bi hotel s svojim prodirajočim pogledom presekati temo.

Šefov vzgled je okreplil Alfreda. Pomočil si je obraz v reko in osvežil.

(Dalje prih.)

POMLAD!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, naramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, pall e, dežniki, klofi v vseh barvah, šifoni, s. lingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje, Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinc

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Ljubljana

Najnižje cene. Točna postrežba.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. Telefon štev. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstir.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—

Kontoristinja

samostojna moč, večša knjigovodstva, korespondence, stenopisja in strojepisja, išče službe. Ponudbe prosi na upravo lista pod značko »Večletna praksac«.

Zastonj - spalno sobo

novi kompletno dobite pri tomboli »Dom ubogih« na velikonočno nedeljo. — Srečke v trafikah ali družni pisarni »Mojmir«. Maribor, Koroška c. 10-I.

Premog - čebin

Wellera 1/II. - Telef. 56

Simon Klimatek, LJUBLJANA,

Selenburgova ulica št. 6 de po najnovejši modi izdeluje obleke za gospodine zmernih cenah. V zalogi ima vedno najboljše češko in angleško sukno.

Oddajo se

s 1. julijem t. l. 3 sobe, primerne za zdravniška ali za pisarne. Naslov pove uprava lista.

Lahek postranski

zaslužek

na domu, za obojni spo-
že od 14 let naprej, brez posebnega znanja; dnevni zaslužek 20 do 25 Din. Kdor se zanima, naj pošlje za poslanilo za pos-
in vzorec dela 10 Din. kateri znesek se pa vrne ako delo prevzame. Ni-
kaka prevara, za mladi-
no je velikega pomena. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Čas je zlatoc«.

Oglašujte v
»Narodnem
Dnevniku«.

OGLAŠUJTE V
NARODNEM
DNEVNIKU!